NALEŻYTOŚĆ POCZTOWA OPŁACONA RYCZAŁTEM.
Rok VII. Kraków, piątek 28 listopada 1924 Nr. 267

NOWY DZIENNIK

Adres redakcyi i administracy[illegible] 7.
Nr. telefonu 278. — Konto czekowe [illegible] 141.128
w Krakowie 4[illegible]
Wszelkie komunikaty należy nadsyłać [illegible] administracyi.
Komunikaty przesłane Redakcyi nie [illegible] zględnione.
Rękopisów redakcya nie zwraca. (Za inseraty [illegible] cya nie odpowiada.
Redaktor naczelny przyjmuje od 12 do 1 w południe.

Cena Numeru 15 groszy

Prenumerata: w Krakowie i prowincyi mies. Zł. 3·40, kwrt. Zł. 10·20
w Krakowie z odnoszeniem do domu „ „ 3·60, „ „ 10·80
Na prowincyi: z przesyłką pocztową „ „ 4·20, „ „ 12·60
Zagranicą: z przesyłką pocztową „ „ 7·00, „ „ 21·00
Ogłoszenia: Drobne ogłoszenia za słowo Zł. 0·10, wiersz. milimetr. 1-szp. Zł. 0·15. nadesłane Zł. 0·40, wiersz milimetr. 1-szp. w tekście Zł. 0·60, wiersz milimetr. 1-szp. na 1-szej stronie Zł. 0·75 gratulacyje Zł. 8·—, inseraty zamiejscowe o 50%, zagraniczne o 100% droższe.

„Gospodarz i dozorca więzienia".

Kraków, 27 listopada

(is) Czytelnicy „Nowego Dziennika" uprzy tomnią sobie na chwilę tok myśli wczorajszego artykułu wstępnego „Prawna" sankcya — „strefy nieosiedlenia".

Podczas, gdy „Kuryer Poznański" i „Postęp" przyznają, że „strefa nieosiedlenia" dla Żydów jest w Poznańskiem faktem, warszawski „Przegląd wieczorny" najspokojniej na świecie twierdzi, że (— risum teneatis amici —), strefa osiadłości została „sfabrykowaną przez nacyonalistów żydowskich w tym celu, aby obudzić zagranicą wrażenie, iż w Polsce istnieją przeciw nim prawa wyjątkowe".

Otóż to: endecy poznańscy przyznają, że strefa ta jest, a pismo demokratyczne, zamiast godnie i z poczuciem sprawiedliwości wystąpić przeciw objawom terroru endeckiego, stwierdza, że ani się nie śni, niema wcale „strefy nieosiedlenia", a wszystko jest fabrykatem nacyonalistów żydowskich. Jestto charakterystyczne dla tej części polskiej „demokracyi", że uderza nie w bijącego ale w bitego.

Omal że tak się sprawa ma wedle „Przeglądu Wieczornego", że Żydzi nastawiają umyślnie karku pod siepackie dłonie p. Sekretarczyka, aby móc wmówić zagranicy, że się ich gnębi.

„Przegląd Wieczorny" strasznie się tej zagranicy boi i woła:

> Wszystkie te piętnowania, jęki na „strefę osiadłości" równie jak obłudne krzyki na „zalew żydowski" nacyonalistów z przeciwnego brzegu, dowodzą tylko, że Żydzi w Wielkopolsce są, mieszkają, handlują i żadna „strefa" im w tem nie przeszkadza.

A zagranica, która czyta także „Kuryera Poznańskiego" i „Postęp" ze zdumieniem się dowiaduje, że „jęki" nie są obłudne, tylko krwawe i bolesne, że strefa nieosiedlenia jest faktem i że „czyste pobudki" wywołują ruch, zmierzający do tego, aby Żydzi czuli się w Poznańskiem „nieswojo". Dowiaduje się o tem nie z naszych ust, ale — polskich, endeckich. A gdy później ta zagranica czyta „Przegląd Wieczorny" myśli sobie oczywiście: wart Pac pałaca i pałac Paca, wart Kuryer Poznański — Przeglądu Wieczornego, a Przegląd Wieczorny — Kuryera Poznańskiego.

Na tem jednak nie kończy się obłuda „Przeglądu". W artykule „Strefa nieosiedlenia" pisaliśmy wyraźnie:

> Dziś Polska jest wolna, niepodległa, demokratyczna, konstytucyjna, obejmuje ludność, że tak powiemy, swoją a nie podbitą, bo od setek lat na ziemiach Polski osiadłą, ale „strefa osiedlenia" faktycznie, choć nie prawnie przejętą została od rządów carskich, tych ohydnych, przez Polskę i cały świat kulturalny znienawidzonych rządów.
>
> Przejętą zaś została we formie „strefy nie osiedlenia", a jest nią — Poznańskie.

Dla każdego uczciwego czytelnika jasnem jest, że stwierdziliśmy, iż „strefa nieosiedlenia" istnieje jedynie w Poznańskiem (o Żywcach nie wspominamy) i to faktycznie, choć nie prawnie.

Zgłasza się jednak „Kuryer Poznański" i twierdzi: nie, istnieje — prawnie! Tak samo twierdzi „Postęp" — jak to wykazały wczorajsze cytaty.

Należałoby się tedy spodziewać, że „Przegląd", organ demokracyi (jakże!) z poczuciem praworządności (jakże!) wystąpi przeciw ósemkowym organom i pouczy ich, że gwałcą konstytucyę, że nie może istnieć w Polsce prawnie strefa nieosiedlenia!

Ale gdzie tam. Przegląd cytuje art. 101 konstytucyi i stwierdza słusznie, że ograniczenie wolności przesiedlania się wprowadzić może tylko ustawa, a takiej ustawy w Polsce niema. A w mig dodaje:

> Na cel (!??) nacyonalistów żydowskich wygląda zatem (!) wmówienie w sfery, na których opinji im zależy, iż ustawa taka istnieje.

Cały nasz artykuł był jednem stwierdzeniem, że takiej ustawy właśnie niema, że strefa nieosiedlenia istnieje tylko faktycznie a nie prawnie, że (— tak pisaliśmy —)

> „Dla Poznańskiego art. 101 Konstytucyi nie istnieje, choć ustawy ograniczają prawo osiedlenia na podstawie orzeczeń sądowych czy administracyjnych tylko dla włóczęgów i prostytutek".

a tu wstępuje organ demokracyi na koturn i pompatycznie oskarża nas, a nie „Kur. Poznański", nie endecyę, nie siepaków, lecz nas, pokrzywdzonych. że to my chcemy wmówić w sfery, na których nam zależy, iż ustawa taka istnieje".

To się zwie łgać w żywe oczy! Takiem jest prawdziwe oblicze tej demokracyi, którą reprezentuje „Przegląd Wieczorny".

Ale obłuda idzie jeszcze o krok dalej. Pisze bowiem „Przegląd", niemal dowcipkując po błazeńsku w tak poważnej sprawie:

> Tak jak Żyd ma prawo osiedlania się i handlowania w całej Polsce, taksamo każdy: Żyd, czy nie Żyd, ma prawo kupować towary w tym sklepiku, jaki mu się podoba i wynajmować mieszkanie temu, kogo chce mieć za lokatora. Nic to niema wspólnego ani ze „strefą osiadłości", ani z rozżarzonym antysemityzmem, który w warunkach (!) narodowo-demokratycznej agitacyi jest frazesem albo poprostu metodą wyciśnięcia pieniędzy, jak to widzieliśmy wyżej. A nawet sami nacyonaliści żydowscy nie żądali, aby włączyć w Konstytucyę nakaz kupowania u Żydów i wynajmowania im mieszkań! Przynajmniej z protokołów Sejmu Konstytucyjnego o niczem podobnem przypomnieć sobie nie możemy!

Wiemy bardzo dobrze o tem, że zasada prywatnej własności uświęcona w konstytucyi, daje każdemu obywatelowi uprawnienie rozporządzania tą własnością, ale „Przegląd Wieczorny" woli drwić i zapomina, że świadome propagowanie masowej nienawiści przeciw całemu społeczeństwu, czynne nawoływanie do bojkotu, fizyczne odpędzanie kupujących od sklepów żydowskich, jak to ma miejsce w Poznańskiem, piętnowanie mianem zdrady stanu, wiary i ojczyzny tych, którzy kupują u Żydów lub wynajmują im mieszkanie, organizowanie takich „warunków", aby cały odłam obywateli wystawiony był pod pręgierz, jako zdrajca, rzezimieszek i zbrodzień (sic) i czuł się „nieswojo", niepewny swego życia i bezpieczeństwa swego mienia, które ten sam art. 109 konstytucyi gwarantuje także mieniu Żydów, że nawoływanie do zlikwidowania wszystkich firm żydowskich, choćby to były tylko dwie firmy przy ul. Nowej i na placu Wolności w Poznaniu — nie ma nic wspólnego z tem, czy Polak pan X nie chce kupować u Żyda, pana Y, lub czy Polak pan A nie chce sprzedawać Żydowi pana B. marchewki, którą przywiózł ze wsi.

Pomijamy w tym związku cały problem szkodliwości tej akcyi z punktu widzenia państwa, a podkreślamy tylko nieprawność takiej zbiorowej akcyi, albowiem art. 90, konstytucyi powiada wyraźnie: „Każdy obywatel ma obowiązek szanowania i przestrzegania konstytucyi", a nie szanuje ani ducha ani litery konstytucyi, który stwarza warunki, w których art. 101 konstytucyi staje się fikcyą.

W rezultacie zatem cytowany ustęp „Prz. Wiecz." jest wodą na młyn „Kur. Pozn." i na tem kończy się smutna rola demokracyi z pod znaku „Przegl. Wieczorn.", która równicż nie zażądała, aby włączyć do konstytucyi nakaz dla demokracyi obrony pokrzywdzonych obywateli i praworządności i z braku tego nakazu — w pełni korzysta.

A na zakończenie zaświecimy „Przeglądowi" do jego wzniosłej duszy wzniosłym cytatem, jego własnym a umieszczonym na drugi dzień po artykule zanalizowanym przez nas.

Pisze tedy „Przegląd Wieczorny" (Nr. 271) z okazyi bankructwa nacyonalizmu w Czechosłowacyi:

> Musimy natomiast wszyscy zrozumieć, że gospodarz a dozorca więzienia, to dwie funkcye różne.
>
> Nawet własne nasze dzieje w zaborze pruskim nauczyły pewnych polityków tak mało, że kopjują hakatyzm, który przegrał, nie połskość, która zwyciężyła! Na psychologię niewoli niema rady i dlatego nie wierzymy, aby obecny nacyonalizm nasz pojął, że państwo przywiązuje obywateli innoplemiennych politycznem równouprawnieniem i kulturalną swobodą, czyli że „wolni z wolnymi, równi z równymi" jest nietylko pięknem hasłem ale twórczą myślą polityczną.

A zatem jednak — kopjują hakatyzm, który gloryfikował nie co innego, jak bojkot, wysiedlanie, ucisk religijny, narodowy, zakazywał kupowania ziemi i wynajmowania mieszkań Polakom!

Oto jak pięknie, górnie i chmurnie woła „Przegląd Wieczorny" nazajutrz po wykrętnem rozpatrzeniu stosunku Poznańskiego do Żydów!

Wołajcie tak panowie, dzień w dzień, nie tylko z okazyi prądów w — — Czechosłowacyi, ale przy rozpatrywaniu naszych wewnętrznych stosunków, wołajcie a co ważniejsza, czyńcie, tak jak wołacie, także wtedy, gdy chodzi o Żydów, a „piękne hasło stanie się twórczą myślą polityczną", i zrozumieją może po latach wszyscy w Polsce, a szczególnie także w Poznańskiem, na sławę i dobro Polski, że „gospodarz a dozorca więzienia, to dwie funkcye różne".

Na razie wołacie i — słowom w czynach kłamiecie.

Posłowie Thon, Reich i Frostig u premiera Grabskiego

w sprawie gospodarczej sytuacyi ludności żydowskiej.

Sin. Warszawa (Telefonem) Posłowie dr Thon, dr Reich i Frostig odwiedzili wczoraj premiera Grabskiego i odbyli z nim dłuższą konferencyę w sprawach dotyczących gospodarczego położenia ludności żydowskiej w Polsce.

Ukonstytuowanie się frakcyi syonistycznej Koła Żydowskiego.

Sin. Warszawa (Telefonem) Onegdaj ukonstytuowaal się frakcya syonistyczna w łonie Koła żydowskiego. Posiedzenie, które w tej sprawie się odbyło zagaił dr Wygodzki, po czem wywiązala się dyskusya, w której za bierali głos sen. Braude i Kerner oraz posłowie Hartglas i Schipper.

Do zarządu frakcyi wybrani zostali sen. Rotterstreich, jako przewodniczący oraz senator Kerner, jako przewodniczący.

Paderewski ambasadorem polskim w St. Zjednoczonych?

Sin. Warszawa (Telefonem) Krążą pogłoski, że w najbliższym czasie ma zostać p. Ignacy Paderewski ambasadorem w Waszyngtonie. P. Paderewski obiecuje podobno na wypadek mianowania go ambasadorem, uzyskanie w Stanach Zjednoczonych pożyczki dla Polski w wysokości 100 milionów dolarów.

Memoryał do Ligi Narodów w sprawie krytycznego położenia Żydów na Litwie

Uchwała Komitetu Delegacyi Żydowskich.

Telegram własny „Nowego Dziennika"

Paryż, 26 listopada (K) Komitet Delegacyi Żydowskich w Paryżu uchwalił przedłożyć na najbliższej sesyi Rady Ligi Narodów memoryał w sprawie krytycznego położenia ludności żydowskiej na Litwie.

Żyd — ministrem skarbu w nowym gabinecie egipskim.

(Telegram własny „Nowego Dziennika")

Londyn, 26 listopada (L) Z Kaira donoszą: W skład nowego gabinetu egipskiego wchodzi znany finansista żydowski Iussuf Basza Katani jako minister finansów.

* * *

Wiedeń, 26. 11 PAT. Neues Wiener Tagblatt donosi z Londynu, że w nowym gabinecie egipskim zasiadają przedstawiciele mahometan, chrześcijan i żydów.

Odprężenie sytuacyi.

Londyn, 26. 11 PAT. Times donosi z Kairo, że pomiędzy nowym gabinetem egipskim a przedstawicielem Anglii toczą się rokowania w kwestyi możliwości przezwyciężenia punktu martwego. Spodziewają się z ufnością, że wnet znajdzie się sposób wyjścia z sytuacyi. Według doniesień z dnia 24 bm. batalion angielski opróżnił miejscowość Ondaman. Batalion ten jest w drodze do Port Sudan.

* * *

Kairo, 26. 11 PAT. Reuter. Na wczorajszem posiedzeniu parlamentu prezydent odczytał dekret królewski, odraczający obie izby na jeden miesiąc. Posłowie rozeszli się spokojnie. W Kairze panuje zupełny spokój. Zaglul pasza wyjechał na wieś.

Sprawa uznania Rosyi przez Czechosłowacyę.

Praga, 26. 11 PAT. WBK. Wczoraj minister Benesz wygłosił w klubie narodowo socyalnym ekspose o polityce zagranicznej, w którem między innemi omówił kwestyę uznania de iure Rosyi sowieckiej. Minister oświadczył, że wprawdzie istnieje zamiar uznania Rosyi de iure, ale nastąpi to tylko w porozumieniu z wszystkiemi stronnictwami i pod pewnymi warunkami, akcyonaryuszy z powodu nieotrzymania wiadomo-. Opór przeciw uznaniu Rosyi ujawnia się szczególne silnie w kołach narodowo demokratycznych. Narodni Listy występują ostro przeciw Prager Presse, która w niedzielę wydała specyalny numer poświęcony Rosyi. Narodni Listy są zdania, że jest to propaganda na rzecz Rosyi sowieckiej.

Wykrycie wielkiego spisku komunistycznego w Czechach.

Wiedeń, 26. 11. Wien. Allg. Ztg. donosi: Władze czechosłowackie wpadły na tropy nowego wielkiego spisku komunistycznego przeciw bezpieczeństwu państwa czechosłowackiego i przeciw urzędzeniom wojskowym w tem państwie. Śledztwo wykazało, że centrala spisku mieściła się w Wiedniu. Dotychczas aresztowano 27 osób. Podczas rewizyi znaleziono wiele materyału, między innemi tajne rozkazy, dotyczące wysadzania koszar w powietrze. Władze czechosłowackie zwróciły się do władz austryackich o pomoc w przeprowadzeniu śledztwa.

Katastrofa okrętowa.

Christiania, 26. 11 PAT. Okręt norweski do połowu wielorybów „Greatham" rozbił się na południe od wysp szkockich. 10 ludzi załogi utonęło.

Sensacyjne morderstwo w Berlinie.

Berlin, 26. 11 PAT. Onegdaj wieczorem zabity został strzałem rewolwerowyl starszy wachmistrz Fischer, który niedawno aresztował szereg komunistów. Za wykrycie sprawcy władze wyznaczyły 1000 marek nagrody.

Rokowania handlowe angielsko-niemieckie

Londyn, 26. 11 PAT. Dzisaj w gmachu Board of Trade toczyły się w dalszym ciągu narady delegacyi angielskiej i niemieckiej w sprawie zawarcia traktatu handlowego. Obradom przewodniczył lord d'Abernon, ambasador angielski w Berlinie.

Niemcy utrudniają rokowania handlowe z Francyą.

Paryż, 26. 11 PAT. Dzienniki donoszą w sprawie rokowań handlowych francusko niemieckich, że Niemcy podnoszą nowe trudności i starają się o wprowadzenie zmian do programu prac, ustalonego za wspólnem porozumieniem.

Ułaskawienie gen. Nathusiusa.

Wiedeń, 26. 11 PAT. „Arbeiter Zeitung" donosi z Paryża: Prezydent republiki podpisał wczoraj w południe propozycyę gabinetu co do ułaskawienia niemieckiego generała Nathusiusa, skazanego na rok więzienia. Nathusius cofnął odwołanie, które był zgłosił przeciw wyrokowi. „Arbeiter Zeitung" twierdzi, że ułaskawienie nastąpiło na skutek interwencyi posła socyalistycznego Dra Breitscheida, który bawił w Paryżu z okazji uroczystości w związku z przeniesieniem prochów Jauresa do Panteonu. Nathusius ma być dziś wypuszczony na wolność.

Interpelacye na komisyi wojskowej.

Sin. Warszawa (Telefonem) Na wczorajszem posiedzeniu sejmowej komisyi wojskowej zainterpelował pos. Wędziagolski (Wyzwolenie) ministra spraw wojskowych w sprawie bezprawnego używania żołnierzy do pracy w majątku generała Dąb-Biernackiego, wbrew zakazowi ministeryum. Nadto pos. Wędziagowski zgłosił interpelacyę w sprawie pułkownika Młodzianowskiego, który otrzymawszy nominacyę na wojewodę, został równocześnie mianowany tytularnym generałem brygady.

P. P. S. wobec ministeryum spraw wojskowych.

Zdezawuowanie posła Moraczewskiego.

Sin. Warszawa (Telefonem) Wczoraj odbyło się posiedzenie klubu poselskiego PPS zwołane celem zajęcia stanowiska wobec taktyki posła Moraczewskiego, który na sejmowej komisyi budżetowej głosował przeciw budżetowi ministeryum spraw wojskowych.

Pos. Barlicki zagaił zebranie, oświadczając, że klub PPS nie ma na myśli przyczynić się do upadku ministra Sikorskiego, którego uważa za fachowca. Z tego względu klub potępia stanowisko posła Moraczewskiego.

Po dyskusyi uchwalono wstrzymać się od głosowania nad budżetem minist. spraw wojskowych, aby nie przyczyniać się do przesilenia.

Konferencya oświatowa u prezydenta Wojciechowskiego.

Sin. Warszawa (Telefonem) W poniedziałek odbędzie się w Belwederze konferencya obu komisyi oświatowych sejmu i senatu. Z posłów i senatorów żydowskich otrzymali zaproszenia: posłowie Wygodzki i Lewin, senatorowie Braude i Rubinstein.

Brylewcy połączeni z Wyzwoleniem?

Sin. Warszawa (Telefonem) Wczoraj odbyło się posiedzenie zarzadu klubu „Wyzwolenia", na którem uchwalono wejść w kontakt z klubem Związku Chłopskiego (Grupa Bryla).

Sochańska skazana na 7 lat ciężkiego więzienia.

Lwów. W procesie 17 letniej Stefanii Sochańskiej oskarżonej o zamordowanie w celach rabunkowych właścicielki sklepiku Lombertowej, zapadł wczoraj wyrok. Sędziowie przysięgli odpowiedzieli przecząco na pierwsze pytanie, czy Sochańska winna jest morderstwa, potwierdzili natomiast 8 głosami na 12 oskarżenie co do współwiny Sochańskiej w morderstwie. — Trybunał na mocy tego werdyktu skazał oskarżoną na 7 lat ciężkiego więzienia.

Polska i mała ententa.

Warszawa, 26. 11 PAT. Wobec pojawienia się wiadomości w prasie zagranicznej o przystąpieniu Polski do maełj ententy, możemy stwierdzić, że wiadomości te nie odpowiadają prawdzie, w ostatnich czasach nie zaszły bowiem żadne nowe fakty, któreby skłaniały polskie czynniki miarodajne do zmiany dotychczasowego stanowiska wobec małej ententy.

Delegat polski wiceprzewodniczącym komisyi w sprawie opium.

Genewa, 26. 11 PAT. Delegat Polski Chodźko, został wybrany prezesem drugiej podkomisyi konferencyi w sprawie opium, która to podkomisya ma się zająć głównemi punktami całego zagadnienia a mianowicie kontrolą produkcyi opium dla celów wywozowych. Przewodnictwo w tej komisyi miało być powierzone przedstawicielowi Stanów Zjednoczonych, które jednak zrzekły się tej godności.

P. Colban do Warszawy.

Gdańsk, 26. 11 PAT. Jak donoszą dzienniki, przybył tu dyrektor sekcyi sekretaryatu Ligi narodów p. Colban. Uda się on jeszcze w tym tygodniu do Warszawy.

Zarząd palestyński wystąpuje ostro przeciw memoryałowi arabskiemu.

Jerozolima. Zarząd palestyński ogłosił oficyalny komunikat w sprawie zarzutów, podniesionych w memoryale arabskim, przedłożonym komisyi mandatowej przy Lidze narodów w Genewie. Komunikat nosi podpis sir Ronalda Storrsa i w ostry kategoryczny sposób wskazuje na fałsze i kłamstwa, które zawiera memoryał nacyonalistów arabskich.

Kto będzie następcą sir Herberta Samuela?

Jerozolima. Dziennik hebrajski „Doar Hajom" donosi, że Wysokim komisarzem Palestyny po ustąpieniu sir Herberta Samuela będzie zamianowany generał sir George Mac Mon. Generał George Mac Mon jest obecnie głównodowodzącym wojsk angielskich w Indyach. (Powyższą wiadomość podajemy na odpowiedzialność dziennika jerozolimskiego).

Wybór Rady „Keren Hajessod" w Ameryce.

New York. (ŻAT.) W całej Ameryce odbywają się obecnie wybory do rady „Keren Hajessod", która będzie najwyższą instancyą tego funduszu w kraju. W wyborach bierze udział 70,000 podatników „Keren Hajessod". Rada Keren Hajessod będzie odbywała swe zebrania co roku celem wybrania dyrektoryum. Podczas dorocznego zebrania będzie wypracowywany plan pracy na przyszłość.

—o°o—

DROBNE WIADOMOŚCI ŻYDOWSKIE.

I. KAŻENELSON, znany poeta hebrajski przybył do Palestyny celem zwiedzenia kraju.

ŻYDOWSCY ROBOTNICY W AMERYCE NA RZECZ PALESTYNY. Ostatnio otrzymały organizacye robotnicze w Palestynie znaczne sumy pieniędzy, zebrane wśród robotników żydowskich w Ameryce dla robotników palestyńskich. Pozatem otrzymano liczne narzędzia i maszyny, których wartość dochodzi do 700 dolarów.

PALESTYNA JAKO MIEJSCE EMIGRACYI. Niedawno zwrócił się zjednoczony komitet emigrantów żydowskich w Berlinie z zapytaniem do egzekutywy syonistycznej, czy jest możliwem wprowadzić do Palestyny znaczną liczbę emigrantów, którym uniemożliwiono przybycie do Ameryki z powodu ustaw emigracyjnych. Egzekutywa syonistyczna odpowiedziała, że do Palestyny mogą przybyć tylko tacy emigranci, którzy odpowiadają przepisom emigracyi palestyńskiej i pragną osiedlić się na stałe w kraju. Palestyna nie może być krajem przejściowym dla emigrantów.

SOKOLOW WRÓCIŁ DO PRACY. Prezydent egzekutywy syonistycznej p. Nahum Sokołow, który z powodu złego stanu zdrowia przebywał ostatnio przez dłuższy czas w sanatoryum koło Berlina wrócił obecnie do Londynu i bierze udział w posiedzeniach egzekutywy.

NEIDITSCH W LONDYNIE. Neiditsch członek Rady finansowo- ekonomicznej przy kierownictwie syonistycznem przybył do Londynu celem wzięcia udziału w kampanii na Keren Hajessod.

GŁOSY RUMUŃSKIE PRZECIW PRZEŚLADOWANIOM MNIEJSZOŚCI NAROD. W RUMUNII. W senacie rumuńskim wystąpił biskup Melad, ostro krytykując gwałtowną romanizacyę, którą pragnie rząd rumuński przeprowadzić wśród mniejszości narodowych. Mowca zażądał zapewnienia swobodnego rozwoju mniejszościom narodowym.

Znany historyk rumuński prof. Jorga wyraził się w czasie dyskusyi nad mową tronową, że czas stworzyć przyjazne stosunki z mniejszościami. Stan obecny warunków współżycia między obywatelami Rumunii jest nie do zniesienia.

KATOLICKI PATRYARCHA W PALESTYNIE. Monsignore Barlasina wyjechał niedawno do Rzymu celem wzięcia udziału w obradach, które odbędą się w Watykanie w kwestyi miejsc świętych w Palestynie.

ANTYSEMICKIE PROKLAMACYE Z OBRAZEM KRÓLOWEJ RUMUŃSKIEJ. Faszyści rumuńscy rozpowszechniają antysemickie proklamacye z obrazem królowej rumuńskiej. Proklamacye stwierdzają, że królowa rumuńska popiera antysemityzm w Rumunii.

Rozrost Labour Party

Dopiero obecnie znane są ostateczne rezultaty wyborów angielskich. To opóźnienie należy przypisać faktowi, że istnieje dla uniwersytetów pluralny system wyborczy, który polega na tem, że każdy wyborca z akademickiem wykształceniem głosuje raz w okręgu swego zamieszkania, a po raz drugi w uniwersytecie, który tworzy oddzielny okręg wyborczy. Ten drugi głos oddaje się listownie. Szczególnie godne uwagi jest, że jeden z tych okręgów uniwersyteckich, w którego skład wschodzą uniwersytety szkockie, ma proporcyonalny system wyborczy.

Ostateczny stosunek oddanych głosów jest następujący: oddało głosów 16,6 milionów (w roku ubiegłym 14,4 milionów). Konserwatyści otrzymali 7,86 milionów (5,49), Labour Party 5,5 (4,37), liberałowie 2,92 (4,26), inni 0,33 (0,53) milionów.

O postępach Labour Party daje pojęcie jeszcze następujące porównanie: w okręgach, w których Labour Party kandydowała tylko w 1923 roku, zyskała wtedy 137,500 głosów; natomiast w okręgach w których wystawiła poraz pierwszy kandydatów w 1924 r. uzyskała 511,200 głosów. W okręgach, w których byli kandydaci w obu latach, zwiększyła się ilość zdobytych głosów o 708,900.

Minister z nieprawdopodobnego zdarzenia.

„Robotnik" przynosi następującą rozmówkę, którą wraz z uwagami redakcyjnemi przynosimy bez komentarzy:

„Jeszcze p. Miklaszewski.

Pomiędzy posłem Wygodzkim (z „Koła żydowskiego") a p. ministrem Miklaszewskim toczyła się rozmowa, z której podajemy następujący ustęp:

P. Wygodzki. Żydów wileńskich bardzo to gniewało, że p. minister będąc w Wilnie, nie odwiedził żadnej szkoły żydowskiej. A my mamy co pokazać.

P. Miklaszewski. Nie będę odwiedzał szkół narodu, który wrogo się zachowuje wobec Państwa polskiego"...

Taka była ich rozmowa. A teraz mały komentarz.

Szkoły żydowskie istnieją legalnie, na podstawie ustaw Państwa polskiego. P. minister (niestety!) Miklaszewski ma nad niemi zwierzchni dozór. Obowiązkiem jego jest zapoznać się ze szkolnictwem wszystkich narodów i wszystkich wyznań w Polsce. Jeżeli tedy p. Miklaszewski powiada: „nie będę odwiedzał", to dowodzi raz jeszcze (po raz który?), że nie jest ministrem, że nie ma pojęcia o swoich zadaniach i obowiązkach. Ale o czem ten człowiek ma pojęcie?

A dalej. W szkołach nie uczy się polityki i ministrowi nie wolno patrzyć na szkoły pod kątem widzenia jego stosunku do Koła żydowskiego lub Koła żydowskiego do niego.

I wreszcie. Jakie prawo p. Miklaszewski ma do rzucania takich ryczałtowych oskarżeń? Jaki jest jego cel, kiedy w tak prowokacyjny sposób zaostrza stosunki?

Ale poco zadawać pytania, kiedy się ma do czynienia z ministrem z nieprawdopodobnego zdarzenia?"

Konferencya socyalistyczna w Cieszynie

Spotkanie eserów z P. P. S.

Dnia 22 bm. odbyła się w Cieszynie Czeskim konferencya przedstawicieli PPS. z przedstawicielami rosyjskich eserów.

Z ramienia PPS. byli pp. Czapiński, Niedziałkowski i Hołówko, zaś ze strony rosyjskiej pp. Czernow, Gurewiec i Staliński.

Porządek dzienny obejmował: 1) Stosunek wzajemny polsko-rosyjski. 2) Stosunek wzajemny socyalistów wschodniej Europy. 3) Stosunek socyalistów do komunistów. We wszystkich sprawach osiągnięto wzajemne porozumienie.

Konferencya doszła do następujących postanowień. M. in. Konferencya ustaliła, że oba stronnictwa będą dążyły do zbliżenia pod względem kulturalnym i znajomości stosunków obu narodów. Oba stronnictwa wypowiadają się bezwzględnie przeciw jakiejkolwiek interwencyi jednego z krajów w życiu wewnętrznem drugiego i będą zwalczały wszelkie tendencye wojenne. Eserzy stwierdzają, że demokracya socyalna Rosyi nie zamierza w żadnym wypadku regulować siłą zbrojną granic polsko- rosyjskich. Eserzy nie uznają granicy, ustalonej w traktacie ryskim, za sprawiedliwą i stoją na gruncie uchwały Międzynarodówki hamburskiej, że drogą przyjaznych rokowań narodów zainteresowanych można wcielić w życie zasady samookreślenia, nigdy zaś przez starcie orężne. Eserzy uznają całkowicie i bez zastrzeżeń niepodległość Polski, jako wyraz dziejowej sprawiedliwości i konieczność historyczną.

Ponadto obie strony stwierdziły, że w ich przekonaniu odstępstwo komunizmu od socyalizmu jest ostateczne i nieodwołalne. Zadaniem socyalistów jest bezwzględna walka przeciw bolszewizmowi, aż do zupełnej jego likwidacyi w świadomości mas robotniczych i włościańskich.

Z okazyi zaręczyn naszej kierowniczki p. Róży Schindlerówny z p. Majerem Hamersfeldem z Brzeska serdecznie gratuluje
Żyd. czyt. lud. „Tarbuth“ w Brzesku.

MIGAWKI.

„Widz“ o radykalizmie żydowskim.

Wyszła niedawno nakładem Tow. Wyd. „Ignis“ w tłumaczeniu znana powieść rosyjskiego autora Ilji Erenburga „Juljo Juremto“. Wprowadził do polskiej literatury rosyjskiego pisarza Juliusz Kaden-Bandrowski, co było wystarczającym powodem dla p. Nowaczyńskiego by Erenburga obsypać gradem, jak zwykle, wykwintnych epitetów. — Obecnie możemy zanotować nowy głos o tej powieści, a mianowicie p. Widza-Wassercuga, znanego fejletonistę z „Kuryera Polskiego“. Pan ten prowadzi z Nowaczyńskim oddawna zaciętą kampanię. Przyznajemy się całkiem otwarcie, chociażby nas o zły smak w doborze towarzystwa miano posądzić, że w danym wypadku sympatyzujemy prędzej z p. Nowaczyńskim. Nie znosimy tak samo mechesów, a zwłaszcza bardzo nie przyjemny gatunek mechesów, który udaje, że wobec żydostwa może pozwolić na gest wojującego „integralnego“ nacyonalizmu panów Nowaczyńskich i Gawrońskich. Jeżeli taki meches pisze o gwiazdach, komarach, polityce zagranicznej, nic to nas nie obchodzi. Ale ci „zapominający“ i o zapomnienie błagający mechesi, gdy piszą o tych rzeczach zahaczają bardzo często o kwestyę żydowską. Widać, im ta sprawa bardzo leży na sercu, że indywidualnie tj. dla siebie nie rozwiązali jeszcze kwestyi żydowskiej. Takim „wtrącalskim“ jest kameleon paradoksu p. Belmont i bardzo często popada i p. Widz w recydywę.

Taki wypadek recydywy zanotować możemy obecnie. P. Widz pisząc o powieści Erenburga nazywa ją produktem nihilizmu rosyjsko-żydowskiego. Prosilibyśmy bardzo p. Widza (ba, panów z „Naprzodu“, którzy skwapliwie ten fejletonik przedrukowali) by zechciał bliżej określić istotę nihilizmu żydowskiego. Bo ja tego nihilizmu absolutnie nigdzie ujrzeć nie mogę. Jestem nawet tego zdania, że jest on wymysłem, fikcyą, urojeniem chorych mózgów endeckich i krypto-endeckich „teoretyków“ żydoznawstwa. Istnieje ten nihilizm chyba tak samo, jak nihilizm polski, względnie oba nie istnieją.

Ale przepraszam, istnieje nihilizm żydowski, a jest to nihilizm żydowskich mechesów. Karły i tchórze, które opuściły niebezpieczną pozycyę żydostwa, chcą przed sobą przed swem sumieniem usprawiedliwić swą ucieczkę. Przyznać się do tchórzostwa nie wypada. Zasianiają się więc majakiem — żydowskiego nihilizmu. Marna bardzo pociecha, ale bądź co bądź pociecha. Dlatego właśnie istnieje — żydowski nihilizm. —

Moassi.

List z Jarosławia.

(Od naszego korespondenta).

Wiec sprawozdawczy p. posła Stempla. — Za jednolitym frontem. — Delegaci komitetu lokalnego na zjazd tarnowski. — Walne zgromadzenie „Tozu“. — Wybory do „Kasy chorych“.

Długo oczekiwany, odwiedził nasze miasto p. poseł Stempel w dniu 23 listopada, by złożyć sprawozdanie ze swej działalności sejmowej i pracy Koła żyd. Zainteresowanie sprawozdaniem było bardzo znaczne, tak, że sala „Jad Charucim“ była wypełniona po brzegi. Prawie wszystkie warstwy ludności żydowskiej w Jarosławiu wzięły udział w zebraniu. B. prezes komitetu wyborczego a obecny przewodniczący komitetu lokalnego organizacyi syonistycznej p. dr. Spatz otworzył wiec poselski. Po wybraniu prezydyum udzielił p. dr. Rabinowicz, jako przewodniczący głosu p. posłowi F. Stemplowi.

W trzechgodzinnym wyczerpującym referacie zajął się poseł Stempel działalnością Koła żyd. m. in. ustosunkowaniem różnych partyi w sejmie, stanowiskiem poszczególnych rządów do sprawy żydowskiej a w szczególności taktyką rządu Sikorskiego i Witosa. Mowca stwierdził, że inflacya i przyczyny dewaluacyi, jakoteż złego stanu ekonomicznego są wynikiem niewłaściwej polityki. Polska nie zawiera traktatów handlowych ze swymi sąsiadami, podczas gdy inne państwa traktaty, takie już zawarły. Wskutek tego handel w Polsce nie może się należycie rozwinąć. Brak zaufania do Polski jest wynikiem polityki rządów. Administracya jest wadliwa, Żydzi pragną Polsce pomódz w sanacyi, jednakowoż — jak dotąd — nie dopuszcza się ich do tego. Obecna sytuacya jest znacznie krytyczna, niż przed rokiem lub przed dwoma laty. Obecna drożyzna jest prawdziwą podczas gdy przed rokiem była tylko iluzoryczną. Z ciężkiej sytuacyi ekonomicznej może Polska wyjść przedewszystkiem zapoocą zagranicznej pożyczki. Samo miasto nie może pokrywać budżetu, a podatki są nadmierne.

Przechodząc następnie do spraw stosunków w łonie „Koła żydowskiego“ stwierdza mowca, że poczucie solidarności wśród poszczególnych partyi żydowskich wzrasta. Ogłaszane często w wrogiej Żydom prasie wiadomości o rzekomym rozłamie w Kole żydowskiem są tendencyjne. Reprezentanci wszystkich stronnictw w Kole żydowskiem rozumieją, że aby walczyć o prawa dla ludności żydowskiej i bronić jej interesów, trzeba jednolitej reprezentacyi żydowskiej. Nikt nie odważy się złamać jednolitego frontu.

Po sprawozdaniu rozwinęła się ożywiona dyskusya. Dyskutenci w spokojnej i godnej dyskusyi wyrażali życzenie, by poseł Stempel pozostawał w ściślejszym kontakcie z okręgiem wyborczym. Masy żydowskie — podnoszono — są za bardzo uświadomione, by mogły nie odczuć i nie ocenić potrzeby takiego kontaktu. Dużo zaufania — oświadczył jeden z dyskutentów — stracił p. poseł Stempel wśród ludności żydowskiej wskutek paktu, zawartego z asymilantami podczas wyborów do gminy żydowskiej w Krakowie.

Po dyskusyi przyjęto przez aklamacyę następującą rezolucyę, podaną przez p. Liona. 1) Zgromadzenie ludowe odbyte 23 listopada wyraża głębokie podziękowanie „Kołu Żydowskiemu“ za jego niestrudzoną i ofiarną działalność dla dobra ludu żydowskiego. 2) Zgromadzenie wyborców wyraża wolę, by poseł Stempel wszedł w ściślejszy kontakt ze swymi wyborcami.

Po odśpiewaniu „Hatikwy“ zgromadzeni rozeszli się w spokoju. Zebranie miało przebieg poważny.

Na ostatniem posiedzeniu Komitetu Lokalnego wybrano jako delegatów na konferencyę tarnowską pp. dra Spatza, dra Rabinowicza, Kalchheima, dra Restlera, dra Ragera i Liona.

Dnia 30 listopada odbędzie się pierwsze walne zebranie „Tozu“. Jako założyciele stowarzyszenia figurują: dr Spatz, dr Feldman i dr Rabinowicz.

Agitacya w sprawie wyborów do Kasy chorych, które odbędą się 30 listopada jest w pełnym toku. Istnieje pewność, że cała ludność żydowska będzie głosowała solidarnie na zjednoczoną listę żydowską nr. 2. Biuro wyborcze będzie w dniu wyborów przez cały dzień otwarte. Mieści się ono u p. Steinbacha na Rynku, gdzie udziela się informacyi.

K. M.

ZE SPORTU.

Profesyonalizm i amatorstwo na zachodzie i u nas.

III. Po kongresie.

Aczkolwiek kongres Fify nie załatwił definitywnie sprawy profesyonalizmu jednak przez sam fakt zajęcia się i zaopiekowania sportem profesyonalistycznym dał podwaliny pod ustawowe uregulowanie tej drażliwej kwestyi. Usunięcie sprawy powyższej z pod obrad kongresu i przekazanie jej kongresowi w Pradze pokryło ją mgłą tajemnicy i zapomnienia, której rąbek odchylił dopiero oficyalny komunikat „Konferencyi przygotowawczej dla olimpijskiego kongresu w Pradze“.

Na kongresie w Pradze, gdzie będą reprezentowane wszystkie państwa, ma zapaść decydująca uchwała w sprawie profesyonalizmu. Uchwała ta ma niezwykłe doniosłe znaczenie społeczne i sportowe i dlatego zupełnie słusznie uczynił poprzedni kongres, iż odroczył sprawę na rok, by takowa mogła dojrzeć do dyskusyi i korzystnego uregulowania.

Konferencya przygotowawcza zajęła się w pierwszym rzędzie stworzeniem podłoża do wydania decyzyi i wyszukaniem wszelkich możliwości i przyszła do przekonania,, iż należy przyszłemu Kongresowi w Pradze przedłożyć do rozstrzygnięcia pewne kwestye z uznania profesyonalizmu wynikające.

W pierwszym rzędzie usiłowano ustalić definicyę amatorstwa i profesyonalizmu, i delegaci przyszli do przekonania, iż amatorem jest ten zawodnik, który z uprawiania sportu nie czerpie żadnych „znaczących“ (nennenswert) materyalnych

korzyści i gotów jest pisemnie stwierdzić to pod słowem honoru. Uroczyste stwierdzenie uchodzi nie za dowód czystości amatorstwa, lecz jako jedyny skuteczny środek kontrolny. Zawodowcem jest ten, kto bezpośrednio lub pośrednio ciągnie osobiste korzyści z uprawiania sportu.

Stanąwszy na tej zasadniczej podstawie postanowił kongres przygotowawczy przedłożyć szereg pytań z uznania profesyonalizmu wynikających.

1) Czy zawodowiec jednego działu sportowego może być w innym dziale amatorem?

2) Czy zawody między zawodowcem a amatorem dyskwalifikują tego ostatniego?

3) Czy należy popierać profesyonalizm?

4) Czy sport zawodowy ma być kierowany przez ten sam Związek co i amatorski?

5) Czy należy zrobić różnicę między nauczycielem sportowym a zawodowcem?

6) Czy należy wprowadzić różnicę między nauczycielami sportowymi zawodowców i amatorów?

7) Czy należy uwzględnić pewne różnice w gałęziach sportowych?

8) Czy nauczyciel sportowy może być amatorem w działach sportowych, których nie uczy?

9) Czy nauczyciel, który definitywnie przerwie naukę sportu, może zostać amatorem w tej samej gałęzi sportowej, której uczył?

10) Czy odszkodowania za straconą płacę należy uważać jako pośrednią korzyść materyalną?

11) Czy odszkodowanie za stracony czas ma być wypłacone zawodnikowi wprost czy też jego pracodawcy, jako odszkodowanie za straconą pensyę? Czy odszkodowanie należy wypłacać za czas ćwiczeń, czy tylko udziału w zawodach?

12) Czy instytucya przysięgi jest konieczną?

13) Czy można uczynić jako obowiązkową indywidualną przysięgę?

14) Czy przysięga jest dostatecznym dowodem jej treści, czy też koniecznem jest jako środek egzekutywny w każdej dziedzinie sportowej stworzyć narodową komisyę, której zadaniem byłoby, wykorzenić zakapturzony profesyonalizm i przyczyny jego usunąć? Komisye te miałyby również wdrażać dochodzenia przeciw przekroczeniom amatorstwa i ustalić skalę kar, z których najwyższą byłoby defintywne uznanie zawodnika za zawodowca.

15) Czy w igrzyskach olimpijskich może wziąć udział zawodnik, który podlega statutowi amatorskiemu, sprzecznem ze statutem mającym się uchwalić na kongresie w Pradze?

Pytania te, które były wynikiem obszernego referatu delegata belgijskiego hr. Baillet-Latour, będą przedłożone do ostatecznego załatwienia kongresowi w Pradze. Aby obrady kongresu nie natrafiały na specyalne trudności, postanowiono podać je do wiadomości związków państwowych, by zdania tychże aż do kongresu uzgodnić.

Ciąg dalszy nastąpi.

* *

MAKKABI otrzymała liczne gratulacye z kraju i zagranicy z okazyi przejścia do klasy A.

PROTEST BIAŁEJ LIPNIK od zawodów z Makkabi w Bielsku został w drugiej instancyi przez K. Z. O. P. N. odrzucony.

UROCZYSTOŚCI JUBILEUSZOWE MAKKABI zapowiadają się bardzo okazale. Liczne kluby zagraniczne i krajowe, jakoteż wybitni działacze sportowi zapowiedzieli swój udział. Uroczystości te poza charakterem jubileuszowym będą służyły swobodnej wymianie zdań między działaczami sportowymi w ogólności, a żydowskimi w szczególności.

URUGUAY, zdobył po ciężkich walkach mistrzostwo w piłce nożnej Ameryki płd. Drugie miejsce zajęła Argentyna.

WEISSMUELLER poprawił swój rekord stumetrowy na 57,6.

SLOVAN, Morawska Ostrawa, rozwiązuje się z powodu trudności finansowych. Podobno również Meteor Vinohrady, Praga, z tych samych powodów ma się rozwiązać.

HORWATH, znakomity napastnik Simmeringu, przechodzi do Vienny, otrzymawszy świetne warunki.

Z TEATRU, LITERATURY I SZTUKI.

— Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO. Dzisiaj „Krzyżacy" Sienkiewicza-Walewskiego z muzyką Michała Świerzyńskiego. W sobotę premiera nowej komedyi Adama Grzymały-Siedleckiego pt.: „Spadkobierca". Komedya, którą reżyseruje dyr. Trzciński, otrzyma nową wystawę.

— TYDZIEŃ ZNIŻKOWY BAGATELI. Dyrekcya Bagateli zachowuje na bieżący tydzień ceny zniżkowe. „Wstydliwy hulaka" grany będzie jutro w piątek 28-go bm. i w niedzielę 30 bm. o godzinie 8 wieczorem. Natomiast dzisiaj 27-go bm. i w sobotę 29 bm powraca na afisz „Ukochany". W sobotę o 4 popołudniu „Pragnę potomka". W niedzielę o godzinie 4 popołudniu po raz ostatni „Ten, który zabił".

— KWARTET ROSEGO, jeden z najsłynniejszych kwartetów współczesnych, wystąpi z jedynym koncertem dziś, tj. we czwartek, 27 bm. o g. 8 wieczór. Pozostałe bilety do nabycia przez cały dzień u J. Lipskiego, Sławkowska 8, a od godz. 6 w kasie St. Teatru.

— JAN GERARDY, najsławniejszy czelista doby współczesnej koncertować będzie w Krakowie tylko jeden raz w sobotę, 29 bm.

— OSTATNI PORANEK SYMFONICZNY Z WALERYM BERDIAJEFFEM, świetnym dyrygentem rosyjskim, odbędzie się w niedzielę, 30 bm. W programie słynna symfonia Scriabina, zwana „Boską", trwająca niepełna półtorej godziny, oraz „Kaprys hiszpański" Rimsky-Korsakowa.

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

Czwartek: „Krzyżacy".
Piątek popoł.: „Dziady".

BAGATELA

Czwartek: „Ukochany".
Piątek: „Wstydliwy hulaka".

TEATR OPERETKA „NOWOŚCI"

Czwartek: „Marietta".
Piątek: „Marietta".

Z kraju.

RUCHOMY UNIWERSYTET LUDOWY. Centralny Komitet Wykonawczy Związku żyd. akad. Stowarzyszeń Samopomoc. we Warszawie uchwalił powołać do życia nową placówkę oświatową: Ruchomy Uniwersytet ludowy i dać przytem możność zarobku akademikom żydowskim R. U. L. stawia sobie za zadanie przeprowadzić, gdzie tylko można będzie na prowincyi — cykle wykładów w języku żydowskim, z dziedziny przyrodoznawstwa, krajoznawstwa, geografii i historyi. Wszystkie wykłady będą ilustrowane przeźroczami, bądź filmami kinematograficznemi. Referentami będą mogli być tylko studenci, członkowie stowarzyszeń, należących do C. K. W.

HANS EWERS W WARSZAWIE. Znany powieściopisarz autor Alraune, Wampir i wielu innych dzieł, Hans Ewers, przyjeżdża do Warszawy i w dniu 30 listopada wygłosi odczyt na temat: Moja sztuka i moja publiczność.

KONGRES „PIASTA" W WARSZAWIE. Dnia 7 grudnia zbierze się w Warszawie wielki kongres „Piasta". Zgłosiło się dotychczas 1,100 delegatów. P. Witos zamierza urządzić w Warszawie wielką demonstracyę ludową. Piastowcy po kongresie udadzą się manifestacyjnie ulicami, lecz do Belwederu nie pójdą. P. Witos w ten sposób chce zadokumentować swój stosunek wobec p. prezydenta Wojciechowskiego.

Ze świata.

DZIECKO-KRÓLIK? W świecie lekarskim francuskim wzbudził ostatnio niezwykłe zainteresowanie wypadek, który w innych warunkach mógłby się wydawać bajką.

Otóż w Calais pewna kobieta urodziła dziecko. Jakież jednak zdumienie ogarnęło młodych rodziców, gdy spostrzegli u maleństwa większe podobieństwo do... królika aniżeli do człowieka. Głowa bowiem dziecka tworzyła typowy pyszczek królika. Nowonarodzone dziecię ważyło 9 funtów. Jednakże z upływem czasu waga się stale zmniejszała. Przyczyną niemożliwość normalnego odżywiania się. Zdaniem lekarzy maleństwo niedługo będzie jeszcze żyło.

Szukając przyczyn tego niezwykłego rzecz prosta wydarzenia, dowiedzieli się lekarze prawdziwego powodu. Otóż nieszczęśliwa matka przypomniała sobie, że 7 miesięcy przed urodzeniem dzieciaka znajdowała się w ogrodzie, i że wówczas niespodzianie sko czył jej pod nogi królik. Przestraszyła się tem kobiecina tak dalece, że dostawszy wstrząsu nerwowego — parę dni przeleżała w łóżku. I oto związek przyczynowy.

KRONIKA.

Kraków, 27 listopada.

Odczyt Asza w Krakowie.

Jak się dowiadujemy, przyjeżdża wielki pisarz w sobotę dnia 29 bm. o godzinie 10 wiecz. pośpiesznym pociągiem z Warszawy. Na dworcu kolejowym nastąpi przywitanie czcigodnego gościa.

W niedzielę rano dnia 30 listopada br. o godz. 11 wygłosi Asz w sali kinoteatru „Warszawa" odczyt na temat: „Znaczenie i wpływ literatury żydowskiej w życiu żydostwa". Wieczorem odbędzie się bankiet.

— BUDŻET GMINY M. KRAKOWA. We środę 26 bm. odbyło się pod przewodnictwem komisarza rządu dra Wawrauscha pierwsze posiedzenie budżetowe magistratu m. Krakowa. Na podstawie referatu dyrektora Krzyżanowskiego uchwalono dział I. (Zarząd główny), dział II. (Zarząd majątku miejskiego), i dział IV (Zarząd długu miejskiego). Drugie posiedzenie odbędzie się dziś we czwartek.

— BUDOWA NOWYCH BUDYNKÓW SZKOLNYCH. Jak się dowiadujemy, ministerstwo skarbu w porozumieniu z ministerstwem robót publ. wyasygnowało w ostatnich dniach 200,000 złotych na budowę szkół powszechnych w okręgu krakowkiego kuratoryum szkolnego. Obecnie znajduje się około 100 szkół powszechnych w budowie, zaś blisko 50 budynków szkolnych w adaptacyi. — Kwota, jaką ministerstwo ostatnio wyasygnowało przyczyni się do wykończenia kilku budynków oraz odnowienia kilkunastu. Stan budynków szkolnych po wsiach przedstawia się obecnie dużo korzystniej, jak w miastach, gdzie okazuje się zarówno brak odpowiednich zakładów naukowych, jak również w kilku wypadkach budynki szkolne wogóle nie nadają się na naukę.

— WPROWADZENIE 7-KLASOWYCH SZKÓŁ POWSZECHNYCH. Akcya około wprowadzenia 7-klasowych szkół powszechnych we wszystkich miastach, miasteczkach i wsiach w myśl ustawy o jednolitej 7-klasowej szkole powszechnej rozwija się na terenie krakowskiego okręgu szkolnego bardzo korzystnie. Kuratoryum przeprowadzając reorganizacyę szkolnictwa powszechnego postępuje w ten sposób, że zwija szkoły niższego typu, w szczególności jedno- i dwuklasowe i przyłącza dzieci z tych szkół do szkół najbliższych z tem, aby dziecko miało najwyżej 3 kilometry drogi do danej szkoły. Przy tworzeniu 7-klasowych szkół kuratoryum nie powoduje się granicami terytoryalnemi powiatów ze względu na dogodność dla dzieci szkolnych. W ostatnim czasie bawił w Krakowie dr Falski, delegat ministerstwa oświaty, który zwiedził szkoły w kilku powiatach celem stwierdzenia, w jakiem tempie postępuje ujednostajnienie szkolnictwa powszechnego.

— Z UNIWERSYTETU. P. Henryk Brand rodem z Krakowa otrzymał na tutejszym Uniwersytecie stopień doktora wszech nauk lekarskich. 1312

— „PRZEDSWIT-HASZACHAR" zawiadamia swoich członków, że zeszłoroczne legitymacye muszą być odnowione najdalej do 30 bm. Po tym terminie niezarejestrowani ponowtie zostaną wykreśleni z listy członków. Zgłaszać się można u kol. dyżurnych Czytelni (Stradom 15) codziennie między godziną 6.30—9.30 wieczorem.

Równocześnie zawiadamia się członków, że otwarte zostały już dwa kursy języka hebrajskiego (niższy i wyższy). Zgłaszać można się jeszcze w bieżącym tygodniu również u kol. dyżurnych Czytelni.

— PRZENIESIENIE BIURA PASZPORTOWEGO. Począwszy od dnia dzisiejszego biuro paszportowe krakowskiej dyrekcyi policyi będzie fungować w gmachu przy ul. Zacisze, gdzie dawniej mieściły się biura dyrekcyi policyi. W najbliższym czasie także inne wydziały dyrekcyi policyi zostaną przeniesione do dawnych pomieszczeń.

Jeszcze ze skandalicznej gospodarki w Polskim Banku handlowo-przemysłowym

Jutro lub pojutrze zapadnie wyrok w procesie Wandzla.

Na początku wczorajszej rozprawy przeciw dyr. Wandzlowi przewodniczący sso. dr Feil odczytał zeznania świadka Słowroćskiego, który w swoim czasie przybył w imieniu akcyonaryuszy amerykańskich do Krakowa celem zbadania nadużyć Wandzla. Także ten świadek, słuchany w śledztwie pod przysięgą podał, że Wandzel z swych dochodów nie mógł w Ameryce zebrać tak znacznego majątku. W czasie, gdy Wandzel wyjeżdżał z Ameryki obowiązywał tam zakaz wywożenia dolarów. Oskarżony nie żądał pieniędzy na podróż, jednak składano mu podarunki w złocie i srebrze na pożegnanie. W dalszym ciągu zeznań przedstawia świadek ten zaniepokojenie wśród akcyonaryuszy z powodu nieorzymania wiadomości od Wandzla i znane kroki celem unieszkodliwienia go.

Dalszy ciąg rozprawy wypełniony był w całości przesłuchiwaniem dra Spohna, któremu obrońcy i zastępcy strony poszkodowanej zadawali mnóstwo pytań dla uzupełnienia jego poprzednich zeznań. Na pytanie obrońcy dra Goldblatta przedstawił świadek sytuacyę po uruchomieniu banku, kiedy nie można było dokonać dokładnego zestawienia rachunków, gdyż Srokowski nie wiedział, ile wydał pieniędzy. Wandzel nie wiedział, ile dał, prowadzący adaptacye Bereta nie wiedział, ile wziął i td. Dyr. Srokowski miał w banku wówczas trzy konta, jedno własne, jedno swej siostry a trzecie 4-letniej córki Krystyny. Na zabezpieczenie tych kont nie miał bank żadnego pokrycia, nawet w akcyach. Po wykryciu nieudolności Srokowskiego nie wydalono go, gdyż chciano uniknąć skandalu, natomiast wydalono kilku urzędników przyjętych przez Srokowskiego, jego zaś samego przeniesiono na kierownika oddziału miejskiego na Stradomiu. Świadek obszernie wyjaśniał sprawę „Wanu" spółki handlowej, założonej przez oskarżonego, a zawiadywanej przez świadka, która to spółka, mając 1 milion mp. kapitału zakładowego, korzystała w banku z 5 milionowego kredytu, a następnie z większych jeszcze kredytów, prowadząc za wiedzą dyr. Klimczaka wspólne interesy z bankiem. Sprawę przewidzianego w statucie przyznania generalnej dyrekcyi 25 proc. zysku przedstawił świadek w ten sposób, że najpierw taką klauzulę wstawił do statutu, później jednak na interwencyę referenta ministerstwa dra Wytrwała zmieniono przepis ten o tyle, że owe 25 proc. przyznano do dyspozycyi generalnej dyrekcyi na tantyemy dla dyrektorów. Dr Wytrwał wymógł zdaniem świadka posadę dyrektora oddziału warszawskiego, poczem jako referent ministerstwa zatwierdził statut i przyznał prawo ogłoszenia II-ej emisyi akcyj banku.

O 25 milionach mp., żądanych przez dyr. Klimczaka od Wandzla na akcyę wyborczą świadek słyszał od oskarżonego. Na pytanie oskarżonego potwierdza świadek, że przed kilku miesiącami widział dyr. Klimczaka i Głodowskiego, idących przez ul. Wiślną w towarzystwie prok. Sozańskiego.

Znawcy bankowości dyr. Walczak i dyr. Przygrodzki oświadczyli po skończonem przesłuchaniu dra Spohna, że mają już gotowe swe orzeczenie na piśmie, proszą tylko o uchwałę trybunału, czy mają stosować kursy dolarów według notowań giełdy krakowskiej, czy też według biuletynów PKKP. Trybunał zadecydował, że miarodajnemi mogą być tylko kursa giełdowe, gdyż zawierają one kupno i sprzedaż, zaś PKKP. notowała tylko kursa kupna.

Dziś rozpocznie się rozprawa od złożenia orzeczenia przez znawców i załatwienia wniosków. Wyrok zapadnie prawdopodobnie w piątek, lub najdalej w sobotę.

Władze krak. żądają wydania szpiega Hladisza aresztowanego w Budapeszcie.

Jak słyszał krakowskie władze prokuratorskie zamierzają odnieść się do rządu węgierskiego o wydanie szpiega czeskiego Hladisza, który jak wiadomo przed niedawnym czasem został aresztowany w Budapeszcie. Ze względu na to, że Hladisz grasował przez dłuższy czas po Krakowie i wciągnął do akcyi szpiegowskiej szereg osób inteligentnych, a nadto dopuścił się tu licznych nadużyć i oszustw, prokuratura dla uproszczenia sprawy czyni starania o przewiezienie Hladisza do więzień krakowskich. Wydanie Hladisza władzom polskim zależnem będzie prócz zgody rządu węgierskiego także od wyniku badań, jakie specyalna komisya krakowskiego sądu wojskowego przeprowadzi z aresztowanym szpiegiem w Budapeszcie. Starania o wydanie Hladisza czynione będą w drodze dyplomatycznej. Jak wiadomo, aresztowanie Hladisza jest z władze polskie nastąpiło przed dwoma laty w chwili, kiedy szpieg wraz ze swą kochanką Korczykówną usiłował przedostać się przez granicę czeską, wioząc z sobą ważne dokumenty wojskowe i tajne akta państwowe. Po kilku tygodniach Hladisz w czasie trwającego śledztwa zdołał zbiedz z aresztów policyjnych przy ul. Siemiradzkiego w Krakowie i dopiero obecnie władze węgierskie aresztowały w Budapeszcie, także pod zarzutem szpiegostwa. Korczykówna skazana wyrokiem krakowskiego sądu okręgowego na $1\frac{1}{2}$ roku więzienia odsiedziała już karę.

— **KONKURS NA WYSTAWĘ SKLEPOWĄ.** Dyrekcya Muzeum przemysłowego w Krakowie przypomina sferom interesowanym, że zgłoszenia firm, ubiegających się o nagrodę za najlepiej urządzoną wystawę sklepową, przyjmowane będą tylko do dnia 5 grudnia br. Rozstrzygnięcie konkursu nastąpi dnia 22 grudnia br. Bliższych informacyi udziela Dyrekcya Muzeum — Kraków, Smoleńska 9, codziennie w godzinach urzędowych od 8—2 popoł.

— **O SZERZENIE KOMUNIZMU W WOJSKU.** W ostatnim czasie osadzono w więzieniu sądu wojskowego w Krakowie Jankla Segala, szeregowca, obwinionego o szerzenie komunizmu wśród żołnierzy. Segal prowadził żywą agitacyę komunistyczną wśród żołnierzy i namawiał ich do tworzenia kółek komunistycznych. Władze więzienne przejęły list pisany przez Segala do jakiegoś znajomego, zawierający prośbę o wykradzenie aktów sądowych w jego sprawie. List ten oddano prokuraturze wojskowej. W najbliższych dniach Segal stanie przed trybunałem wojskowym.

— **TARGNIĘCIE SIĘ NA POLICYANTA.** Wczoraj odbyła się w sądzie okręgowym karnym przed Trybunałem orzekającym rozprawa przeciw małżeństwu Janowi i Zofii Szymańskim, z których pierwszy oskarżonym był o kradzież dwóch desek na szkodę zarządu dworskiego w Więckowicach, druga zaś o stawianie oporu, że gdy posterunkowi policyi zgłosili się w poszukiwaniu za deskami do mieszkania oskarżonych Szymańska stawiła zbrojny opór funkcyonaryuszom policyi. Rozprawie przewodniczył sso. dr Kaczmarski, wotowali sso Księski i Stołyhwo, oskarżał prok. Wołoszczuk, bronił oskarżonych adwokat Leopold Süsser. Celem zawezwania i przesłuchania w charakterze świadków drugiego posterunkowego oraz osób, które były obecne przy zajściu, trybunał na wniosek obrony odroczył rozprawę.

— **SAMOBÓJSTWO BEZROBOTNEGO KRAWCA.** Wczoraj w godzinach południowych powiesił się Leib Wachs r. Stieglitz, krawiec damski, zamieszkały przy ul. Brzozowej l. 14. Przypuszczalnym powodem samobójstwa był brak zajęcia od kilku tygodni. Przybyły na miejsce lekarz obwodowy zarządził przeniesienie zwłok do kostnicy na cmentarzu żydowskim.

— **ZACZADZENIE TROJGA DZIECI.** Wczoraj zdarzył się w domu przy ulicy Krowoderskiej l. 77 wypadek zaczadzenia trojga dzieci. Zaczadzeniu uległy 2-letnia Janina, 4-letnia Marya i 9-letni Bronisław Waśnik, pozostawieni bez opieki rodzicielskiej. Wezwane przez sąsiadów pogotowie zastała mieszkanie pełne czadu, wydobywającego się z zepsutego pieca. Dzieci przywrócono do przytomności i pozostawiono w domu.

— **NA PRZESTRZENI TRZEBINIA-KRAKÓW** skradziono z pociągu towarowego 2 bele towaru bławatnego.

Członkowi naszemu p. M. TELLEROWI z powodu śmierci ++ śp. siostry Jego wyrażamy najgłębsze współczucie

Organizacya „Ceirei Mizrachi" w Nowym Sączu.

— **ODCZYTY RED. K. SROKOWSKIEGO.** W dniach 27, 29 i 30 bm. wygłosi red. Konstanty Srokowski trzy wykłady n. t. „Rosyjski problem religijny" w Kolegium wykładów naukowych. Prelegent przedstawi stan cerkwi prawosławnej w ostatnich latach caratu i bezpośrednio przed rewolucyą, omawiając obszerniej objawy upadku i rozkładu cerkiewnego ludzież rolę, jaką w tem odegrał Rasputin, dalej zachowanie się cerkwi wobec drugiej i trzeciej rewolucyi, taktykę sowietów, prześladowania religijne, walkę z wszelkim idealizmem, ustawodawstwo sowieckie w zakresie wyznań i religii wreszcie ogólne zagadnienie stosunku religii do rewolucyi w płaszczyźnie zarówno filozoficznej jak socyologicznej. W razie niepomieszczenia przedmiotu w trzech wykładach, w przyszłym tygodniu będą wygłoszone jeden lub dwa wykłady dodatkowe.

Początek wszystkich trzech wykładów o godz. 7 wiecz.

— **KANTOR C. DZIAŁOWSKI ZE SWOIM 13-letnim SYNEM** odprawi modły wieczorne (Mincha mariw) w piątek 28 bm. w wielkiej sali Astoryi. Wiedeńscy profesorzy muzyki potwierdzają nową metodę muzyki u p. Działowskiego i jego syna. 1311

— **RAUT JUBILEUSZOWY „MAKKABI"** odbędzie się 6 grudnia br. w sali br. w sali Starego Teatru, a nie w sali Saskiej, jak mylnie podano.

REPERTUARY KIN KRAKOWSKICH

WARSZAWA: „Quo Vadis". W roli głównej E. Jannings.

REDUTA: „W mrokach meksykańskiej nocy" z Harry Hillem oraz komedya amer. „Mąż na łańcuchu".

NOWOŚCI: „O czem się nie mówi".

WANDA: „O czem się nie mówi".

SZTUKA: „Królowa niewolników" w 2 seryach 12 aktach.

UCIECHA I ZACHĘTA: „Tragedya Domu Habsburgów". Film rewelacyjny. 2 serye, 14 aktów. W roli gł. Marya Corda.

NADESŁANE CZASOPISMA.

„WYCHODŹCY", organ Pol. Tow. Emigr. ukazał się numer 47, z treścią następującą: Najważniejsze wiadomości dla wychodźców. Wydział prasowy przy Polskiem Towarzystwie Emigracyjnem. Instrukcye rządu argentyńskiego dla konsulatów w sprawie emigracyi (odcinek). Ostrożnie z wyjazdem do Kuby i Kanady. Ekspedycya naukowo-kinematograficzna do polskich środowisk emigracyjnych Brazylii. Kronika.

Przegląd gospodarczy

KOMISYE DLA DOKONYWANIA SZACUNKÓW PRZEDMIOTÓW MAJĄTKOWYCH PRZY SPORZĄDZANIU BILANSÓW OTWARCIA W ZŁOTYCH. Wedle rozp. ministeryalnego z dnia 2-go września br. poz. 863 Dz. ust. Nr. 92 powołują Izby handlowe i przemysłowe dla przeprowadzenia szacunków przedmiotów majątkowych Komisye wojewódzkie, których skład podlega zatwierdzeniu przez Wojewodę na wniosek naczelnika Wydziału przemysłowego.

Przedsiębiorstwa zobowiązane do dokonania oszacowania, względnie przedsiębiorstwa zamierzające przeprowadzić oszacowanie dobrowolnie winny zwrócić się do Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie z żądaniem powołania Komisyi.

ULGI PODATKOWE DLA ROLNIKÓW. W związku z tegorocznym nieurodzajem oraz przyspieszeniem poboru rat podatku majątkowego M. S. Wewn. zarządziło, aby wszelkie samodzielne podatki komunalne, a w szczególności opłaty drogowe i samoistny podatek z gruntów podlegały z możliwie najdalej idącym rozłożeniem płatności tych danin na raty. Również zarządzono, ażeby egzekucye zaległych podatków komunalnych przeprowadzone były z ostrożnością, po uprzedniem bezstronnem przekonaniu się o stanie gospodarczym i finansowym danego gospodarstwa rolnego.

KOMUNIKAT IZBY SKARBOWEJ o obliczeniu podatku dochodowego od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę od 1 grudnia 1924. Rozporządzeniem z 18. 11. 1924 L. DPO. 2292]II. zarządziło Ministerstwo Skarbu aby pobór podatku dochodowego od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę w miesiącu grudniu 1924 r. dokonywany był w dotychczasowym trybie według skali, ustalonej dla potrąceń w miesiącu listopadzie 1924 r.

a) dla obszaru b. dzielnicy rosyjskiej i austryackiej okólnikiem Nr. 1 L. DPO. 1991]II. ogłoszonym w Nr. 245 Monitora Polskiego z dnia 24 października 1924 r.

b) dla obszaru b. dzielnicy pruskiej i górnośląskiej części Województwa Śląskiego okólnikiem Nr. 2 L. DPO. 1991]II. ogłoszonym w Nr. 246 Monitora Polskiego z dnia 25 października 1924 r. (poz. 778).

PRZYJAZD DYREKTORA MENNICY ANGIELSKIEJ. W związku z dostawą monet srebrnych z Anglii i stwierdzoną wadliwością pierwszych transportów, przybywa do Warszawy pułkownik Johnson, dyrektor królewskiej mennicy w Londynie.

O KONWENCYĘ KOLEJOWĄ Z NIEMCAMI I CZECHOSŁOWACYĄ. Jak się dowiadujemy, Ministerstwo Kolei Żel. przygotowuje projekt rządowy w sprawie konwencyi kolejowej między Niemcami a Polską oraz Czechosłowacyą a Polską. W projekcie tym przewidywane są rozmaite ułatwienia przewozowe oraz wolność przekazywania na odbiorcę przesyłek kolejowych na zasadach przedwojennych. Równocześnie wprowadzony ma być system odbioru przesyłek za pobraniem (t. zw. zaliczką).

O PRZEDŁUŻENIE CZASU PRACY W HUTNICTWIE. Czteromiesięczny okres pracy przy przedłużonym dniu roboczym na G. Śląsku pozwala już wyciągnąć pewne wnioski praktyczne. Hutnictwo śląskie uniknęło katastrofy całkowitego zastoju, a nawet przeciwnie stwierdzono stopniowe ożywienie. W ostatnich tygodniach huty śląskie uzyskały zamówienia, dzięki czemu ilość robotników, która z dawnej liczby 4.000 osób spadla w sierpniu br. do 21.171 osób, dziś stopniowo wzrasła i na listopda przekroczyła już liczbę 22.000.

Z giełdy krakowskiej.

Kraków, 26 listopada.

Kursy akcyj zniżkowe, jedynie Ziemski B. Kred. i Trzebinia żel. nieco mocniejsze. Ruch słaby.

Waluty: N. Jork 5.19, 5.20 czek, Londyn 24.15, Zurych 100.55.

Akcye bankowe, handlowe i przem.:

	Transakcye	
	26 XI.	25 XI.
Polski Bank Przem. I-VII	0·33	0·38
Bank Hipoteczny	—	0·55
Bank Małopolski	—	—
Ziemski Bank Kredyt.	0·15 – 0·17	0·14
Powszechny Bank Kred.	—	—
Bank Komercyalny I—IV	—	—
Bank Zw. Sp. Zarobkow.	—	6·00
Polskie Tow. Handl.	0·32 – 0·34	—
Handl. Sp. akc. „Impex"	—	—
„Pharma" Mag. Jawornicki	—	0·75
Tow. han. Bracia Rolniccy	—	—
„Polski Glob"	—	—
Żegluga Polska	—	—
Zieleniewski I—IV	10·75 – 11·10	11·10 — 11·60
H. Cegielski, Poznań	0·53 – 0·55	0·51 – 0·55
Parowozy I—V.	—	0·34 – 0·35
„Automotor" fabr. samoch.	—	—
„Lemiesz" fabr. masz. roln.	—	—
Modrzejowskie Zakł. G. H.	—	—
„Trzebinia" żel.	0·66 – 0·73	0·64 – 0·67
Zakłady amunic. „Pocisk"	—	—
„Górka" fabryka cementu	16·40	17·00
Sierszańskie Zak. Gór. S. A.	5·25 – 5·00	5·75 – 5·40
„Tepege" Tow. dla prz. gór.	2·40 – 2·50	2·60 — 2·70
Polska Nafta	0·64 – 0·65	0·64 – 0·65
„Pokucie" Naft. Sp. akc.	0·39 — 0·42	0·39
„Oikos" T. A.	—	—
„Strug" Przem. drzewny I.	—	—
„Pezet" Powsz. zakł. bud.	—	—
Syndykat koszyk. Kraków	—	—
Fabr. przet. zi. w Trzebini	—	—
„Azot" I—IV.	—	0·36
„Agrochemia"	—	—
„Krakus" Przemysł spiryt.	0·78	—
Fabr. cukru w Chodorowie	5·40	5·60
Cukrownia Chybie I.	6·65	7·00
A. Piasecki	1·80 — 1·50	—
Fabr. porcel. w Ćmielowie	0·54	0·53
Elektr. w Sierszy I-IV	0·24	0·24
S. W. Niemojowski	—	—
Fabr. kapeluszy w Myśl...		

Giełda warszawska z dnia 26 b. m. (PAT) **Cyfry w złotych. Dolary Stanów Zjedn. tranz.** 517¾ **bony złote 097 pożyczka złota 600 – 590 milionówka 076—075—076 pożyczka dolarowa** 332.

Czeki: Belgia tranz. 2510 Holandya tranz. 210·25 Londyn tranz. 2406 Nowy Jork tranz. 518½ Paryż tranz. 2740 Praga tranz. 1553¾ Szwajcarya tranz. 100·30 Wiedeń tranz. 736 Włochy tranz. 2255.

Giełda warszawska z dnia 26 b. m. (PAT) **Akcye.** Cyfry w złotych. Bank Małopolski Kraków —— Bank Przemysłowy Lwów ——— Bank Zw. Sp. Zar. Poznań 600 – 600 Puls ———— Wild ———— Cukier Warszawa 335—328—330 Cegielski 053—054 Ursus ——— Parowozy ——— Zawiercie 2175—2175 Żegluga —— Polska nafta —— Siła i Światło 048—049 Ćmielów —— Starachowice 205—198—210 Pocisk 135 Zieleniewski 1125 Żyrardów 2100 Chodorów 585—565

Lwów, 26. 11 PAT. Giełda akcyjna. Bank hipot. 0.59, bank przemysłowy 0.34, Browary 10.25—10.30, Chodorów 5.60—5.45, Chybi 6.80—6.75, Górka cement 16.50, nafta polska 0.60, tow. bud. 0.28, Rakszawa 2.50—2.35, Siersza górnicza 5.25—5.30, Sole 3. 65—3.60, Zieleniewski 10.80—11, Ojkos 2.45—2.35.

Lwów, 26. 11 PAT. Giełda zbożowa. Pszenica 25.50—26.50, żyto 20—21, jęczmień 22.50—23.50, jęczmień przemiałowy 18—20, owies 20—22.50, kukurudza 18.50—19.50, wyka 14.50—15.50.

Giełda wiedeńska z dnia 26 b. m. (PAT) **Dewizy.** Amsterdam 28580 Zagrzeb i Belgrad 1032 Berlin 16875 Bruksela 3434 Budapeszt 9480 Bukareszt 366 Chrystiania 10480 Kopenhaga 12480 Londyn 328000 Madryt 9680 Medyolan 3069 Nowy Jork 70935 Paryż 3740 Praga 2129 Sofia 516 Sztokholm 18930 Warszawa 13590—13690 Zurych 13700 Dolary 70460 Belgijskie 3390 bułgarskie 502 duńskie 12310 marki niemieckie 16690 angielskie 326700 francuskie 3710 holenderskie 28250 włoskie 3035 jugosłowiańskie 1025 norweskie 10350 polskie 13550—13690 rumuńskie 360 szwedzkie 18720 szwajcarskie 13560 hiszpańskie 9510 czeskie 2114 węgierskie 9290 tureckie 36000.

Papiery lokacyjne. Austr. renta kor. 4300, renta lutowa 4500, losy tureckie 415000. Bodenkredit 257000, austr. zakł. kred. 185000, Koleje austr 505500, Kolej połudn. 65900, Alpiny 405000.

Zieleniewski 152.000 Silesja 19000 Galicja 1,440.000 Siersza 72000. Bank Małopol. 5000 Bank hipot. 8500 Portland cement 365.000.— Nafta 20.000. — Browary lwowskie 145.000 Tepege 29—37.

TELEGRAMY.

Spisek przeciw lordowi Allenby'emu.

Kairo, 26. 11 PAT. Policya aresztowała dwóch mężczyzn pod zarzutem, że przygotowywali spisek przeciw lordowi Alenbyemu.

Dwaj lotnicy angielscy na pomoc -- królowi Alemu.

Londyn, 26. 11 PAT. Reuter. Daily Chronicle donosi, że dwaj lotnicy angielscy wyruszyli na własne ryzyko, aby poprzeć króla Alego w jego akcyi celem odzyskania Mekki.

Z. R. III. — „Los Angelos".

Waszyngton, 26. 11 PAT. Wolff. Okręt powietrzny ZR. III. przy lądowaniu w Bowlingfield miał do przezwyciężenia poważne trudności. Podczas gdy prezydent i inne osobistości urzędowe zebrane na uroczystość chrztu okrętu oczekiwały na jego wylądowanie jednę godzinę, okręt przeleciał nad lotniskiem kilak razy bez możności wylądowania. Wreszcie oficerowie załogi zdecydowali się wypuścić z okrętu część gazu Helium, by umożliwić lądowanie. O godz. 4'30 tj. w godzinę i ¾ po terminie wyznaczonym na lądowanie, okręt zdołał wylądować. Bezpośrednio potem pani Coolidge dokonała ceremonii chrztu okrętu, który otrzymał nazwę „Los Angelos".

Lakehurst, 26. 11 PAT. Statek powietrzny Los Angeles przybył tu wczoraj z Waszyngtonu o g. 7'30.

Odwołanie admirała Exelmansa

Paryż, 26. 11 PAT. Echo de Paris donosi z Biserty, że w porcie zapanowało wielkie wzburzenie, ponieważ admirał Exelmans, prefekt morski i komendant sił zbrojnych północnej Afryki, odmówił przyjęcia komisyi sowieckiej, która przybyła celem objęcia materyału po oddziałach Wrangla. Admirał z powodu tego stanowiska został odwołany przez ministerstwo marynarki.

Kronika telegraficzna

Moskwa, 26. 11 PAT. Ros. Ag. Tel. donosi, że nota rządu angielskiego została wczoraj opublikowana. Odpowiedź rządu unii sowietów nastąpi prawdopodobnie dziś.

Londyn, 26. 11 PAT. Reuter donosi z Kairo, że w drodze do Egiptu i Sudanu znajdują się wojska angielskie ze Suezu, Malty i Gibraltaru.

Aleksandrya, 26. 11 PAT. Reuter. Z załogi angielskiego krążownika pancernego brakuje dwóch marynarzy od 48 godzin. Zarządzono śledztwo.

El Passo, 26. 11 PAT. Reuter. Samuel Gompers został ponownie wybrany przewodniczącym amerykańskiej federacyi robotniczej.

Paryż, 26. 11 PAT. New Jork Herald donosi, że pożyczka francuska została pokryta w Ameryce pięciokrotnie.

REWIZYA TRAKTATU HANDLOWEGO Z WŁOCHAMI. Jak nas informują, w najbliższym czasie przewidywana jest rewizya traktatu handlowego Polski z Włochami. W związku z rozwojem stosunków czynione są starania o zniżenie włoskiej taryfy celnej dla szeregu naszych artykułów eksportowych.

— ZEBRANIE SZEKLOWCÓW. Dziś, we czwartek, dnia 27 bm. o godzinie 8 wieczór odbędzie się w lokalu Org. syońskiej (Stradom 15) doroczne Walne Zgromadzenie szeklowców m. Krakowa z następującym porządkiem dziennym: 1) Wybór delegatów na konferencyę krajową, 2) Wnioski i ewentualia.

— ZEBRANIE SZEKLOWCÓW. We czwartek dnia 27 listopada br. o godzinie 7.30 odbędzie się w lokalu Organizacyi syon. Stradom 15, I p. oficyny, Zebranie Szeklowców, na które wszystkich Towarzyszy i Towarzyszki zaprasza Komitet młodzieży syonistycznej.

PRZEWODNIK HANDLOWY i PRZEMYSŁOWY.

Drobne ogłoszenia.

Nakładem Gal. Sp. Wydawn. Red. Nacz. Ign. Schwarzbart; Red. odpow. Jakób Freund. Nowa Drukarnia Dziennikowa, Orzeszkowej 7.